

Pedagogická a sociálna akadémia – Pedagógiai és Szociális Akadémia

Komenského 12, 984 18 LUČENEC

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

75 Pedagogické vedy

špeciálna pedagogika

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Pedagogická a sociálna akadémia - - Pedagógiai és Szociális Akadémia Komenského 12, 984 18 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	75 Pedagogické vedy
Kód a názov ŠVP	75 Pedagogické vedy
Kód a názov študijného odboru	7518 7 špeciálna pedagogika
Stupeň vzdelania	pomaturitné štúdium – ISCED 5B
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	špecializačné
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2008
Miesto vydania	PaSA, Komenského 12, Lučenec
Platnosť ŠkVP	01. september 2008 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Ondrej Veselý	riaditeľ	+421474330311	+421474330311	pasa@lc.psg.sk ondrej.vesely@pasalc.sk	www.pasalc.szm.sk Mobil: 0911 280 304
Mgr. Katarína Snopčoková	zástupca riaditeľa	+421474321812	+421474330311	katarina.snopcokova@pasalc.sk	
Mgr. Eva Michútová	výchovný poradca	+421474321812	+421474330311	eva.michutova@pasalc.sk	m.c.@szm.sk
Alena Kostíková	vedúca školskej jedálne	+421474321812	+421474330311	alena.kostikova@pasalc.sk	Mobil: 0911 280 310
Agnesa Lempochnerová	admin. pracovníčka	+421474321812	+421474330311	agnes.lemPOCHNEROVA@pasalc.sk sk	

Zriaďovateľ:

Banskobystrický samosprávny kraj
Námestie SNP č. 23
974 01 Banská Bystrica

Tel.: +421 – 48 – 43 25 111
e-mail: ovalz@vucbb.sk

Lučenec, 25.08.2008

Mgr. Ondrej Veselý
riaditeľ školy

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných učebných odborov 76 Učiteľstvo. Poslanie školy vyplýva aj z jej komplexnej analýzy.

Poslanie našej školy:

- výchova zodpovedných, celoživotne sa vzdelávajúcich žiakov v spolupráci so sociálnymi partnermi školy – rodičmi a zamestnávateľmi,
- komplexný rozvoj osobnosti a rozvoj schopnosti učiť sa,
- kvalitná príprava pre tvorivý, aktívny a plnohodnotný život v spoločnosti ľudí.

Uznávané hodnoty:

- sloboda a zodpovednosť,
- hodnota, dôstojnosť a identita každého jedinca – uznanie individuálnych rozdielov medzi žiakmi,
- dôvera v rast žiaka,
- chyba ako prostriedok učenia,
- reflexia ako cesta k osobnému rozvoju,
- spolupráca, vzájomná komunikácia,
- učenie sa aktívnou činnosťou.

Vízia školy:

Vytvárať školu zameranú na formovanie ľudských hodnôt, na formovanie odbornej úrovne žiakov, zodpovedajúcej potrebám praxe a požiadavkám modernej znalostnej spoločnosti; školu, ktorej absolventi budú úspešní, tvoriví a komunikatívni odborníci vo svojej profesii, schopní uplatniť sa na trhu práce v Európskej únii.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- poskytovať žiakom aktívnu, rozumovo náročnú a podnetnú výchovu v priateľskom prostredí, poskytujúcom nevyhnutnú emocionálnu podporu,
- poskytovať žiakom čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti, ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- viesť a nabádať žiakov k tomu, aby uvažovali o svojich myšlienkach, skúmali ich otázkami, diskutovali o nich, mapovali ich, sami hodnotili svoje pokroky,
- udržiavať a zabezpečiť vysokú odbornosť pedagogického zboru prostredníctvom cielených programov kontinuálneho vzdelávania, vytvárať efektívne motivačné prostredie,
- pestovať vlastnú identitu školy; oceňovať rôznorodosť názorov a postojov, akceptovať odlišnosti a protikladné postoje vedúce k hľadaniu lepších riešení, oceňovať učiteľov, žiakov aj rodičov, ktorí aktívne participujú v diskusiách alebo rozhodnutiach,
- udržať nosné študijné odbory školy a vytvárať nové perspektívne odbory transformáciou a inováciou obsahu vzdelávania v súlade s požiadavkami trhu práce,
- rozvíjať inkluzívnu koncepciu vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v diagnostike, v uspokojovaní individuálnych potrieb v učení, prehľbovať ich sociálnu začlenenosť do žiackych kolektívov v dobe vyučovania i mimo nej.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
 - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzích jazykov,
 - skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
 - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
 - ponúknuť a zabezpečiť žiakom kvalitné a prítlačivé záujmové aktivity,
 - zapájať sa do projektov za účelom získania nových poznatkov a skúseností ako aj finančných prostriedkov.
- b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
 - trvale zvyšovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu. Uplatňovať také vyučovacie stratégie, metódy a postupy, ktoré prepájajú učenie so životom a rozvíjajú kľúčové kompetencie žiakov,
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- motivovať k sústavnému zdokonaľovaniu sa, učeniu, sebarozvoju, túžbe po hľadaní progresívneho zmyslu života, tvorivej aktivity po celý život,
 - rozvíjať emocionalitu, zdokonaľovanie citových kvalít osobnosti, jej pozitívneho prežívania, pozitívneho vzťahu a hodnotovej orientácie k sebe, k iným, v práci, k svetu,
 - rozvíjať sebareguláciu ako vyjadrenie schopnosti prevziať zodpovednosť za seba, riadiť sám seba, ovládať sa, byť autentickým, ovládať svoje impulzy, ako aj vonkajšie, sociálne tlaky,
 - podporovať prosociálne správanie, ktoré zahŕňa aj schopnosti a zručnosti efektívne komunikovať, žiť s inými ľuďmi, spolupracovať s nimi, pomáhať im,
 - rozvíjať kognitívne schopnosti,
 - podporovať schopnosť orientovať sa v explózii informácií, rozumieť im a vedieť ich vyhľadávať, hodnotiť, včleňovať ich do svojho poznatkového fondu a využívať,
 - rozvíjať schopnosti racionálne sa učiť, vzdelávať sa po celý život a pružne sa prispôbovať meniacim sa podmienkam života,
 - rozvíjať spôsobilosť starať sa o svoje fyzické a psychické zdravie i zdravie iných,
 - rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom – žiakom – rodičom,
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerance v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
 - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
 - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí, pokračovať v spolupráci s Pedagogickou fakultou Vysoké školy S. Tešedíka v Sarvaši, s Gymnázium a strednou odbornou školou Szent-Györgyi Alberta v Balašských Ďarmotách, s Pedagogickou fakultou UMB v Banskej Bystrici, s UKF v Nitre,
 - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
 - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- budovať školu ako otvorený systém schopný počúvať potreby trhu práce a efektívne komunikovať s vonkajším prostredím,
 - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
 - aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,

- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v našom regióne,
 - spolupracovať so sociálnymi partnermi,
 - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomné skúsenosti a poznatky,
 - rozvíjať spoluprácu so sociálnymi, kultúrnymi a školskými zariadeniami pri zabezpečení praxe žiakov a spolupodieľať sa na organizácii ich aktivít,
 - pokračovať v realizácii kultúrnych, športových a spoločenských akcií uvedeným organizáciám našimi žiakmi,
 - rozvíjať spoluprácu s nadáciami pri realizácii ich programov.
- e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy s cieľom:**
- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
 - upraviť viacúčelové športové ihrisko,
 - zriadiť spoločenskú miestnosť pre návštevy rodičov a ďalších sociálnych partnerov,
 - pravidelne sa starať o úpravu priestorov školy,
 - upraviť vybranú triedu na relaxačnú miestnosť žiakov.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Vzdelanostnú a kultúrnu úroveň mesta i celého regiónu určujú školy, ktoré v ňom pôsobia. V meste Lučenec je jedna z najstarších práve naša škola – Pedagogická a sociálna akadémia – Pedagógiai és Szociális Akadémia. História našej školy sa začala písať v roku 1869 zriadením Kráľovskej učiteľskej akadémie. Pripravovala učiteľov národných škôl od roku 1869 do 1960, učiteľov materských škôl od školského roku 1959/1960, vychovávateľov od školského roku 1963/1964, sociálno-výchovných pracovníkov od školského roku 1996/1997 a kultúrno-výchovných pracovníkov od školského roku 2005/2006.

Škola niekoľkokrát zmenila svoj názov:

1869/70 – 1889 Kráľovská učiteľská akadémia

1889/90 – 1901 Štátna učiteľská akadémia

1901/02 – 1918 Lučenský maďarský kráľovský štátny učiteľský ústav

1918/19 – 1938 Štátny československý učiteľský ústav

1945/46 – 1950 Štátna učiteľská akadémia

1950/51 – 1959 Pedagogické gymnázium

1959/60 – 1976 Pedagogická škola

1976/77 – 1996 Stredná pedagogická škola

1996/97 až k súčasnému názvu Pedagogická a sociálna akadémia

s výnimkou obdobia 2. svetovej vojny, kedy bol chod školy prerušený, našu školu ukončilo vyše 6300 absolventov.

27. novembra 2009 si pripomenieme okrúhle – 140. výročie založenia školy.

V súčasnosti na PaSA v Lučenci študujú žiaci v štyroch odboroch:

1. 7649 6 učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo aj vo vyučovacom jazyku maďarskom
2. 7661 6 sociálno-výchovný pracovník
3. 7663 6 kultúrno-výchovný pracovník
4. 7518 7 špeciálna pedagogika – pomaturitné špecializačné štúdium

Uplatnenie našich absolventov spočíva v prvom rade v oblasti spoločensko-humanitnej.

Absolvent študijného odboru 7649 6 učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo je samostatným tvorivým pracovníkom v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach zameraných na výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku v materských školách a školského veku v školských kluboch a zariadeniach, ktoré sú zriadené pre vyplnenie voľného času detí a mládeže.

Absolvent študijného odboru 7661 6 sociálno-výchovný pracovník je erudovaným pracovníkom v poskytovaní sociálnej a výchovnej starostlivosti klientom v orgánoch miestnej štátnej správy, v úradoch práce, v neštátnych subjektoch, v ústavoch a zariadeniach sociálnych služieb, v krízových centrách rodiny.

Absolvent študijného odboru 7663 6 kultúrno-výchovný pracovník je kvalifikovaným, samostatným a tvorivým pracovníkom, ktorý projektuje, pripravuje, usmerňuje a organizuje voľný čas vo výchovno-vzdelávacích a kultúrnych zariadeniach, v oblasti zdravia a športu, v oblasti verejnej správy a prostriedkov masovej komunikácie, v oblasti gastronómie, ubytovania a zábavy, v oblasti cestovného ruchu a v oblasti sociálnej starostlivosti.

Absolvent študijného odboru 7518 7 špeciálna pedagogika je odborníkom, ktorý sa môže uplatniť v rozličných edukačných zariadeniach pre deti a mládež so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v centrách výchovnej a psychologickkej prevencie, diagnostických centrách či v liečebno-výchovných sanatóriách a redukačných detských domovoch.

Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

- **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:
 - ✚ dobré meno školy vo verejnosti, záujem o štúdium na škole,
 - ✚ otvorenosť, prístupnosť vedenia školy k pripomienkam, kritike, ktoré prinášajú denné problémy,
 - ✚ pluralita názorov,
 - ✚ participatívne rozhodovanie,
 - ✚ vysoké percento úspešnosti pri štúdiu a prijímaní na vysoké školy,
 - ✚ podnetnosť vedenia k skvalitneniu pedagogickej práce,
 - ✚ vysoká odbornosť učiteľov, čo sa odráža:
 - v neustálom skvalitňovaní pedagogického procesu,
 - v neustálej inovácii základných pedagogických dokumentov – reakcia na nové požiadavky trhu práce a zamestnávateľov absolventov,
 - v písaní metodických materiálov a učebných textov,
 - v prednáškovej činnosti,
 - v zabezpečovaní priebežnej a súvislej pedagogickej praxe pre vysokoškolákov – cvičná škola pre UMB Banská Bystrica,
 - ✚ dobré medziľudské vzťahy v zbore,
 - ✚ ochota učiteľov prijímať názory žiakov,
 - ✚ zviditeľnenie školy vo verejnosti,
 - ✚ dobrá a funkčná spolupráca s odborom vzdelávania a ľudských zdrojov BBSK, Štátnym pedagogickým ústavom, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania, odborními školstva mestských úradov,
 - ✚ rozvíjanie procesu integrovaného a inkluzívneho vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov,
 - ✚ individuálna integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
 - ✚ reprezentácia školy v súťažiach v oblasti HV, VV, TV, prednese poézie a prózy, olympiády v cudzích jazykoch,
 - ✚ realizácia praxe žiakov v prirodzenom prostredí,
 - ✚ dobrá spolupráca s cvičnými pedagógmi a zamestnancami sociálnych ústavov,
 - ✚ spolupráca s Gymnáziom a odbornou školou v Balašských Ďarmotách,
 - ✚ spolupráca s Vysokou školou Samuela Tessedíka v Sarvaši, vzdelávajúcej pedagógov pre národnostné menšiny – výmenná prax, spolupráca v odbornej oblasti,
 - ✚ využívanie suplovaných hodín vyučujúcimi,
 - ✚ dlhoročná tradícia,
 - ✚ škola je certifikovaná spoločnosťou International Education Society Ltd., Londýn (IES) a vydáva absolventom medzinárodne rešpektovaný certifikát, ktorý zvyšuje ich šancu uplatniť sa na trhu práce.
- **Rezervy v práci školy:**
 - ✚ v ďalšom zvyšovaní kvality pedagogického procesu, neklásť dôraz na mechanické osvojenie vedomostí, učiť žiakov myslieť, vedieť vyjadriť názor, argumentovať, vedieť spájať získané informácie s praktickým uplatnením,
 - ✚ v aktívnejšom zapájaní sa do projektov,
 - ✚ v kultivovaní osobnosti žiakov,
 - ✚ v pestovaní hrdosti k tomu, „že som žiakom tejto školy“, stavať na tradíciách školy,
 - ✚ v nedostatku vhodných učebníc, encyklopédií, didaktických pomôcok, čo núti učiteľa ku klasickej stavbe vyučovacej hodiny, výkladu, aby si žiak zaznamenal poznámky a mal sa z čoho učiť,
 - ✚ v komunikácii so žiakmi o ich správnej hodnotovej orientácii,
 - ✚ v dochádzke žiakov,
 - ✚ v propagácii školy v miestnych a celoslovenských médiách, na internete,
 - ✚ v publikačnej činnosti,
 - ✚ zapájanie do stredoškolskej odbornej činnosti,
 - ✚ v estetickú úprave tried.
- **Príležitosti školy:**
 - ✚ možnosť získať finančné prostriedky z existujúcich fondov, nadácií a grantov,
 - ✚ rozšírenie spolupráce s inštitúciami zamestnávajúcimi absolventov pri inovácii školského vzdelávacieho programu,

- ✚ aplikácia aktivačných vyučovacích metód, práce na projektoch,
 - ✚ zosúladenie odborných kompetencií žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz zamestnávateľov,
 - ✚ nový školský zákon.
- **Prekážky v rozvoji školy sú:**
 - ✚ znižovanie populačnej krivky,
 - ✚ zhoršenie sociálneho zázemia,
 - ✚ nedostatok finančných prostriedkov na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej práce,
 - ✚ nízka vedomostná úroveň žiakov prichádzajúcich zo základných škôl.

3.1 Charakteristika školy

Budova školy je postavená v klasickom slohu. Objekt bol postavený v rokoch 1783-1784 a rekonštruovaný v rokoch 1850-1857, 1869 a ďalších rokoch, naposledy v rokoch 2000-2006. Dvojposchodový objekt v pôdoryse „O“ a v severnej časti s krídlom do tvaru „L“. Hlavné priečelie je 11 osové. Prejazd je situovaný v strede a štyri okenné osi na ľavej i pravej strane sú rovnaké. Priečelie po všetkých stranách je vertikálne členené pilastrami. Strecha je sedlová. Vo dvore na stene sú umiestnené slnečné hodiny a zvon. Budova je kultúrna pamiatka postavená na pamiatkovo chránenom území.

V súčasnosti na škole máme 16 tried, z toho 15 tried denného štúdia a 1 trieda pomaturitného špecializačného štúdia.

Triedy podľa študijných odborov:

- 8 tried – 7649 6 učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, z toho 4 triedy s vyuč. jaz. maď.
- 5 tried – 7661 6 sociálno-výchovný pracovník
- 2 triedy – 7663 6 kultúrno-výchovný pracovník
- 1 trieda – 7518 7 špeciálna pedagogika

Na škole máme 13 odborných učební:

- 2 učebne na štúdium cudzích jazykov,
- 2 učebne na vyučovanie výpočtovej techniky,
- 1 učebňu na vyučovanie výtvarnej výchovy,
- 1 učebňu na vyučovanie hudobnej výchovy,
- 3 učebne na vyučovanie hry na hudobný nástroj,
- 1 učebňu na sociálno-psychologický výcvik,
- 1 učebňu vybavenú písacími strojmi na vyučovanie techniky administratívy,
- 1 učebňu na vyučovanie dramatickej výchovy,
- 1 metodickú učebňu telesnej výchovy.

Škola je vybavená jednou interaktívnou tabuľou, 4 dataprojektormi, 4 notebookmi.

Škola má 2 knižnice – slovenskú, maďarskú.

Škola má vlastnú kuchyňu, jedáleň, telocvičňu s hygienickými priestormi a sprchami.

Od mesta máme prenajatý športový areál.

Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde sa stretáva so žiakmi.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa snaží vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

Záujmové aktivity:

- Spevácky zbor
- Spevácka a folklórna skupina – slovenská
- Spevácka a folklórna skupina – maďarská
- Hra na hudobný nástroj pre pokročilých
- Komorná hra
- Krúžok zručných dievčat
- Práca s rozličným výtvarným materiálom
- Literárny krúžok
- Klub nesmelých autorov
- Novinársky krúžok
- Kondičné posilňovanie
- Volejbalový krúžok
- Basketbalový krúžok
- Futbalový krúžok
- Potulky históriou

Súťaže:

- Hviezdoslavov Kubín
- Timravina studnička
- Beniakové Chynorany
- Poznaj slovenskú reč
- Pekná maďarská reči
- Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko
- Literárny Kežmarok
- O najlepšieho interpreta autorskej rozprávky
- Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy pre deti v maďarskej reči
- Olympiáda zo SJL
- Olympiáda v ANJ
- Olympiáda v NEJ
- Olympiáda ľudských práv
- Matematický klokan
- Geografická olympiáda
- Purpurová ruža
- Spev maďarských ľudových piesní
- Výtvarné súťaže podľa ponuky
- Olympizmus

Športovo-turistické akcie:

- Športový deň školy
- Školská liga vo volejbale
- Futbalový krúžok
- Stolnotenisový krúžok
- Futbalový turnaj
- Basketbalový turnaj

Exkurzie:

- V 1. – 3. ročníku (1 až 2 dni v školskom roku) na prehlienie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní

Spoločenské a kultúrne podujatia:

- Návšteva SND v Bratislave pre žiakov reprezentujúcich školu
- Návšteva Opery DJG Tajovského v Banskej Bystrici
- Návštevy Opery v Budapešti

- Vianočný deň školy
- Spoločenské a kultúrne akcie pre materské školy, základné školy a sociálne zariadenia
- Vianočný koncert speváckych zborov PaSA a Gymnázia a SOŠ v Balašských Ďarmotách
- Výchovný koncert pre materské školy a základné školy

Propagácia:

- Týždeň otvorených dverí
- Deň otvorených dverí
- Burzy stredných škôl
- Aktualizácia web stránky
- Prezentácia školy na schôdzkach združenia rodičov na základných školách
- Príspevky do novín a časopisov

Besedy a pracovné stretnutia

- Pracovné stretnutie s cvičnými pedagógmi
- Beseda s pracovníkmi úradu práce
- Beseda so spisovateľmi
- Beseda s absolventmi školy študujúcimi na vysokých školách
- Beseda so zdravotne postihnutými absolventmi školy
- Beseda so zástupcami mestskej polície
- Besedy organizované výchovným poradcom a koordinátorom prevencie drogových závislostí
- Zdravý životný štýl
- Ako sa správne učiť
- Na lásku pripravený

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Na škole vyučuje dlhodobo viac než 35 učiteľov. Priemerný vek pedagogického veku sa pohybuje okolo 45 rokov. Všetci učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Prevažná väčšina zboru inovuje svoje poznatky a rozvíja svoje spôsobilosti ďalším vzdelávaním, individuálnym štúdiom, resp. vo vzdelávacích inštitúciách – Metodicko-pedagogické centrum, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Štátny pedagogický ústav. Celý zbor absolvoval vzdelávanie o integrovanom vzdelávaní sluchovo postihnutých žiakov pod gesciou Britskej rady, vzdelávanie učiteľov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách, vzdelávanie v oblasti IKT.

Na škole okrem výchovného poradcu pracuje aj školský psychológ a špeciálny pedagóg.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Kontinuálne vzdelávanie učiteľov je neustály proces, ktorý zahŕňa všetky dimenzie rozvoja osobnosti učiteľa a jeho kompetencií. Jeho cieľom je:

1. Osobnostný a profesijný rozvoj učiteľa; aktualizácia a inovácia predmetových, didaktických vedomostí a zručností.
2. Zvyšovanie kvality vzdelávacieho systému a poskytovaného vzdelania, zvyšovanie kvality školy a vyučovacích stratégií, inovácií a vzdelávanie v školskom a triednom manažmente.
3. Znalosť sociálneho a životného prostredia; podpora kontaktov so zamestnávateľmi, pochopenie ekonomických a sociálnych faktorov ovplyvňujúcich správanie mladých ľudí a tým ich adaptáciu na spoločenské a kultúrne zmeny.

Plán ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov je súčasťou ročného plánu školy. Jeho priority sú:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT, video technikou a pod.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.

- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie atď. a na pozíciu vedúci pedagogický zamestnanec.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Podpora pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého edukačného procesu a ostatných školských aktivít. Je to systematické zhromažďovanie a kritická analýza informácií o procesoch na škole podľa určitých kritérií, s cieľom ďalšieho plánovania a rozhodovania. Je to proces objektívneho vyhodnocovania (porovnávanie, vysvetľovanie) údajov charakterizujúcich kvalitu školy v jej jednotlivých oblastiach. S hodnotením úzko súvisí sebahodnotenie. Účelom hodnotenia je zlepšenie kvality školy.

Do vnútorného hodnotenia školy je zapojená celá školská komunita – vedenie školy, pedagogický zbor, školská rada, rodičia, žiaci, zriaďovateľ, potencionálni zamestnávateľia a ďalší sociálni partneri.

Nástroje hodnotenia:

- Dotazníky pre učiteľov, rodičov, žiakov, či ďalších partnerov školy.
- Testy zisťujúce vedomosti a zručnosti žiakov.
- Hospitácie – vedenia školy, vzájomné, predsedov PK.
- Pozorovanie prevádzky školy.
- Rozhovor.
- Analýza písomných materiálov a portfólií:
 - správa o výchovno-vzdelávacej činnosti školy, školská dokumentácia – triedne knihy, katalógy, časovo-tematické plány, prípravy učiteľov na výučbu, písomnosti žiakov,
 - správy Štátnej školskej inšpekcie, správy o vykonaných kontrolách, správy od zástupcu riaditeľa, predsedov PK, záznamy o úrazoch,
 - záznamy z jednaní pedagogickej rady, vedenia školy, pracovných stretnutí, porád,
 - hodnotenie prospechu a správania žiakov, výsledky žiakov na súťažiach, olympiáda, prezentáciách, prehliadkach, predstaveniach.
- SWOT analýza.
- Hodnotenie školy zriaďovateľom.
- Porovnávanie s inými školami.
- Sledovanie profesijného rastu zamestnancov.
- Prezentácia školy v médiách.

3.5 Projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Výstupy z projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Naša škola je zapojená do projektov:

- INFOVEK – prístup k informačným zdrojom, využitie IKT v reálnom vyučovaní.
- Národný projekt „Ľudské zdroje“ – údržba športového areálu a telocvične.

- Človek v ohrození – podpora rozvojového vzdelávania o možnostiach pomoci rozvojovým krajinám, výchova k empatii a solidarite. Interaktívna výučba, zážitkové učenie.
- Cíť sa fit ... o tebe bez tajností – podpora vzdelávania k správnej životospráve žien a životného štýlu.
- Rovesnícky program – prevencia drogových závislostí medzi žiakmi školy, ovplyvňovanie postojov k drogám, nácvik zručností ako čeliť tlaku rovesníkov k experimentovaniu a užívaniu drog. Príprava žiakov na realizáciu preventívnych programov na škole a na základných školách v okrese Lučenec.
- Kreslenie a maľovanie pomocou počítača – zavádzanie grafických systémov do odborného vzdelávania.

V rámci priamej projekčnej činnosti žiakov škola pripravuje projekty z oblasti spoločenskej, kultúrnej a športovej pre predškolské zariadenia, základné školy a sociálne, kultúrne zariadenia. Projekty môžu byť aj predmetom praktickej časti maturitnej skúšky.

3.6 Medzinárodná spolupráca

- Gymnázium a stredná odborná škola Szent-György Alberta v Balašských Ďarmotách – spolupráca v kultúrnej, športovej oblasti – žiaci, výmena skúseností z edukačného procesu – učitelia.
- Vysoká škola Samuela Teššedíka Sarvaš – vzdelávanie pedagógov pre národnostné menšiny – výmenná prax, výmena odborných skúseností, rozvoj jazykových zručností.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a individuálnych konzultáciách s vyučujúcimi. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom web stránky školy. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Spolupráca v budúcnosti by sa mala zamerať hlavne na zlepšenie dochádzky žiakov.

Zamestnávateľia

Spolupráca je hlavne zameraná v rámci edukačného procesu na zabezpečenie praxe žiakov. Aktívne spolupracujeme v tejto oblasti s oddelením školstva a sociálnych vecí Mestského úradu v Lučenci, s predškolskými zariadeniami a základnými školami v Lučenci a s predškolskými zariadeniami v vyučovacom jazykom maďarským vo Filáкове.

Prax pre žiakov študijného odboru 7661 6 sociálno-výchovný pracovník zabezpečujeme v týchto zariadeniach: DSS Slatinka, ÚPSVaR Lučenec, DSS Libertas, DD a DDS Lučenec, DSS Nádej Vidiná, DIC Lučenec, Krízové stredisko Amoret Lučenec, OZ pre dôstojný život, CVPP, neštátne krízové stredisko.

V spolupráci so zamestnávateľmi budeme naďalej aktívne pokračovať diskusiami o konkrétnych cieľoch vzdelávania a obsahu vzdelávania, ako aj ich zapojením do výstupného hodnotenia výsledkov vzdelávania a posudzovania kvality školy.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Úniou pre slabozrakých a nevidiacich, Asociáciou nepočujúcich Slovenska, Novohradskou galériou, Novohradským múzeom, Novohradským osvetovým strediskom, Mestskou políciou, OZ proti rasizmu, OZ Človek v ohrození, Národnou spoločnosťou pre koordináciu prevencie pri organizovaní besied a prednášok.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Skupina študijných odborov: 75 Pedagogické vedy

4.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom študijného odboru je získanie špeciálnych vedomostí a zručností absolventov pedagogických a sociálnych akadémií, stredných pedagogických škôl a absolventov s vysokoškolským pedagogickým vzdelaním pre výchovno-vzdelávaciu a terapeutickú činnosť s mentálne, psychosociálne, zmyslovo, telesne postihnutými, viacnásobne postihnutými deťmi a s deťmi s narušenou komunikačnou schopnosťou, s deťmi postihnutými autizmom, poruchami učenia, hyperaktivitou a s nadanými, talentovanými deťmi predškolského a školského veku.

Obsah vzdelávania je zameraný na rozšírenie teoretických vedomostí, praktických zručností, kognitívnych a afektívnych postojov študujúcich, aby v špeciálno-pedagogickej diagnostickej, terapeutickú a poradenskú činnosť svojimi odbornými kompetenciami vedeli uspokojovať výchovné potreby postihnutých, narušených a nadaných detí.

Absolventi vzdelávacieho programu získajú aj odborné kompetencie pre výkon prieskumnej činnosti potrebnej ku kvalitnej špeciálno-pedagogickej činnosti vo všetkých etapách jej realizácie a hodnotenia.

Absolventi štúdiá získajú možnosť uplatniť sa na trhu práce, ktorý sa diferencuje podľa charakteru poskytovaných služieb a tiež podľa štruktúry bio-psychosociálneho substrátu špeciálnej pedagogiky.

Základné odborné činnosti, ktoré tvoria náplň práce absolventov si žiaci osvojujú v rámci odbornej teoretickej prípravy, kde získavajú základné vedomosti, v úzkej súvislosti s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov. Náročnosti štúdiá zodpovedá výber predmetov, tvorivá činnosť v praktických činnostiach a samoštúdium.

4.2 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma štúdia:	Diaľková
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací Predpis o prijímacom konaní na stredné školy
Spôsob ukončenia štúdia:	Absolventská skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom s právom používať titul „diplomovaný špecialista“ so skratkou „DiS“
Poskytnutý stupeň vzdelania ¹⁾	Vyššie odborné vzdelanie ISCED 5B
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Po absolvovaní vzdelávacieho programu sa absolventi uplatnia v profesiách a pracovných pozíciách učiteľ(ka) pre materské školy so špeciálno-pedagogickým vzdelaním, vychovávateľ so špeciálno-pedagogickým vzdelaním, v opatrovateľskej a sociálnej starostlivosti o postihnuté deti.

4.3 Organizácia výučby

Školský vzdelávací program 75 Pedagogické vedy v študijnom odbore 7518 7 špeciálna pedagogika sa realizuje v plnej kompatibilite so Zákonom NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Obsah vzdelávania zahŕňa predmety teoretického a praktického charakteru vyučovania. Výber predmetov zodpovedá náročnosti štúdia. Výučba je organizovaná formou konzultácií podľa nepravidelného osobitného rozvrhu koncom týždňa, kde sa využívajú voľné popoludnie v piatok a dopoludnie v sobotu v rozsahu 7 hodín po oba dni. Diaľková výučba formou konzultácií determinuje aj metódy výučby, ktoré sú realizované tvorivou praktickou činnosťou, samoštúdiom, prácou s odbornou literatúrou. Teoretická zložka konzultácií je vedená formou riadeného rozhovoru, heuristickou metódou, metódou riešenia úloh, prípadne informačno-receptívnou metódou.

Výučba sa uskutočňuje v priestoroch školy na Komenského 12 v Lučenci. Teoretické vyučovanie v klasických ako aj odborných učebniach školy. V predmete prax sa nadväzuje na praktické skúsenosti žiakov z ich zamestnaneckej praxe, z poznatkov z exkurzií do zariadení vyžadujúcich špeciálnu výchovno-vzdelávaciu starostlivosť, ktoré sú spracovávané formou supervízií v predmete seminár odbornej praxe.

Štúdium sa ukončuje absolventskou skúškou v súlade s Vyhláškou MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách. Úspešným skončením špecializačného štúdia špeciálnej pedagogiky absolvent získa vyššie odborné vzdelanie, čoho dokladom je vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom a právo používať titul „DiS“ – diplomovaný špecialista.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Zdravotné a telesné obmedzenia sú v kompetencii posúdenia lekára. Žiak má mať taký zdravotný stav, aby bol schopný zodpovedne pristupovať ku štúdiu, teoretickému aj praktickému. Štúdium a následne povolanie učiteľa/vychovávateľa vyžaduje dobrý psychický stav uchádzača.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. Vychádza z platnej legislatívy. Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených zdravotníckych predpisoch. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených pre praktickú prípravu je potrebné podľa platných predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

5. KOMPETENCIE (PROFIL) ABSOLVENTA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Skupina študijných odborov: 76 Učiteľstvo

5.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi študijného odboru 7518 7 špeciálna pedagogika sú kvalifikovaní pracovníci so širokým odborným profilom, schopní samostatne vykonávať odbornú špeciálno-pedagogickú činnosť v predprimárnej výchove, vo výchove vo voľnom čase, vo vzdelávacích, sociálnych zariadeniach, v opatrovateľskej a sociálnej starostlivosti, pre ktoré je podmienkou ukončené úplné stredné odborné vzdelanie skupiny študijných odborov 76 Učiteľstvo rozšírené o štúdium špeciálnej pedagogiky.

Absolvent vzdelávacieho programu je pripravený akceptovať, analyzovať, racionálne a citovo samostatne a tímovo riešiť rozličné špeciálne výchovné potreby detí s postihnutím, narušením a tiež nadaných detí. Individuálne výchovné potreby detí chápe ako výzvu pre riešenie nových pedagogických problémov svojimi kompetenciami, ďalším štúdiom, kooperatívne s kompetentnými odborníkmi, rodičmi, zástupcami záujmových, samosprávnych a štátnych inštitúcií nevynímajúc podnikateľov. Svoje kooperatívne správanie v práci a na verejnosti prejavuje na základe svojho demokratického zmysľania a tolerantnosti.

Absolvent je pedagóg s odborným špecializovaným stredoškolským vzdelaním orientovaný na kompetencie v diagnostike, v ovládaní metodík výchovy detí s rozličnými postihnutiami a narušeniami, resp. čo sa týka kompetencií výchovno-vzdelávacej činnosti nadaných detí. Absolvent ovláda stimuláciu vývinu u postihnutých detí ranného veku a metódy výchovy postihnutých detí primárneho veku v dobe mimo vyučovania. Svoje poradenské kompetencie poskytuje najmä pre rodičov detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pre kolegov na školách bežného typu, kde sa uskutočňuje školská integrácia.

V správaní absolventov dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie. Sú pripravení pracovať tvorivo samostatne i v tíme, v praktickej i teoretickej činnosti, sú komunikatívne zruční v nadväzovaní a sprostredkovaní kontaktov, majú kultivované vystupovanie a prejavy. Vyznačujú sa vysokým stupňom sebaregulácie a sebakontroly, schopnosťou spolupráce. Majú predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehlbovanie vedomostí a zručností. Sú naklonení a otvorení novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolventi majú predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Predpokladá sa ich schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí vo všeobecnevzdelávacích i odborných predmetoch. Odborná stredoškolská príprava je orientovaná tak, aby absolvent tohto typu strednej školy mohol ďalej pokračovať vo vysokoškolskom vzdelávaní na prvom a druhom stupni.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

5.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 5B smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie sa musia zakomponovať do všetkých vzdelávacích oblastí. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojením si kultúry myslenia

a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívanía a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci sa získaním týchto spôsobilostí naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojiť si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, sebatvoriť, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,

- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyt, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa ako sa učiť, prispôbovať sa zmenám a využívať informačné toky, to sú generické zručnosti, ktoré by mal získať žiak. Je potrebné vyvíjať motivačné opatrenia. Investovanie do ľudských zdrojov tiež znamená umožniť jednotlivcom, aby si riadili vlastné „životné portfólia“ a zviditeľniť im širší rozsah vzdelávacích cieľov. Tvorivé a inovatívne prístupy do ľudských zdrojov sú integrálnou súčasťou rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach. Tieto kompetencie vznikajú v kontexte socio-ekonomickej krízy a transformácie organizácie práce, ktorých dôsledkom je nový model riadenia.

Absolvent má:

- vedieť spracovať základné analytické prieskumy a predkladať primerané návrhy na výkon takej práce, ktorú je schopný zodpovedne vykonať,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- vyhodnocovať možnosti plánovania realizácie projektov,
- samostatne plánovať financie, základné prostriedky a nehnuteľnosti vzhľadom na potreby a ciele manažmentu podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia a organizácie,
- využívať marketingový manažment,
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov,
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- zisťovať dynamiku vývoja efektívnosti práce, podnikania a porovnávať ju s celospoločenskými požiadavkami a potrebami,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- pracovať s materiálmi a informáciami v dvoch cudzích jazykoch,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- prijímať a uznávať aj iné podnikateľské systémy,
- ovládať podstatu systémovej analýzy,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy na povolanie,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispieje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,

- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na Zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcitiť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- definovať a vysvetliť základné pojmy z odborných predmetov,
- vymedziť podmienky, princípy, obsah, metódy, prostriedky a formy špeciálno-pedagogickej starostlivosti s osobitným zreteľom na preventívnu výchovu a preventívnu terapiu zdravotne znevýhodnených detí ranného a predškolského veku a výchovy, terapie postihnutých detí, výchovy a stimulácie nadaných detí vo voľnom čase,
- popísať, vysvetliť princípy, obsah, metódy, formy a prostriedky edukácie žiakov a klientov všetkých vekových skupín, detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane narušených a ohrozených detí,
- definovať a popísať druhy, zákony a podmienky učenia, osobitosti výchovného pôsobenia u detí s rozličnými postihnutiami, narušeniami a nadaním,
- vedieť vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací plán a vedieť uspokojovať špeciálno-pedagogickými aktivitami špeciálne potreby detí,
- reprodukovať základné poznatky o systémových ochoreniach,
- definovať teoretické základy prvej pomoci pri úrazoch a náhlych stavoch,
- vysvetliť princípy a mechanizmus organizácie integrovaného a inkluzívneho vzdelávania výnimočných detí na Slovensku,
- popísať sústavu špeciálno-pedagogickej starostlivosti v Slovenskej republike,
- rozlišovať špecifiká vývinových období človeka a porovnávať s vývinovými osobitosťami mentálne, zmyslovo, komunikačne, telesne, psychosociálne, viacnásobne postihnutých a narušených detí a nadaných detí,
- popísať metódy zvládania náročných životných situácií a zásady duševnej hygieny,
- vysvetliť príčiny ohrozenia zdravého vývinu detí, popísať možnosti aplikácie preventívnej výchovy a odstránenia, zmiernenia negatívnych vplyvov na vývin detí,
- vysvetliť etické a právne normy pre aplikáciu špeciálno-pedagogickej starostlivosti,
- popísať, vysvetliť obsah, metódy, formy, prostriedky hudobnej výchovy, telesnej výchovy, pracovnej výchovy, výtvarnej výchovy a ich špeciálne terapeutické formy, t.j. muzikoterapiu, liečebnú telesnú výchovu, arteterapiu, ergoterapiu, aplikovanú pre postihnuté a narušené deti s diferencovanými, individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zvoliť komunikačnú stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru a komunikačnému potenciálu detí a mladistvých s narušenou komunikačnou schopnosťou alebo s výnimočnými komunikačnými schopnosťami,
- popísať, vysvetliť terapeutické cvičenia a zamestnania, ich vhodnosť a účinnosť na uspokojovanie špeciálnych edukačných potrieb u detí,
- ovládať metódy stimulácie vývinu komunikácie, senzomotoriky, psychomotoriky u detí ranného a predškolského veku s rozličnými postihnutiami a narušeniami,
- vedieť pripraviť rodiča na ciele adekvátnu špeciálno-pedagogickú starostlivosť, vrátane aplikácie stimulačných metód vo výchove svojho dieťaťa,
- ovládať základnú dokumentáciu, diagnostickú a intervenčnú dokumentáciu.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- vie plánovať, organizovať, realizovať a vyhodnocovať špeciálne inkluzívne edukačné aktivity, určovať ciele, prostriedky a postupy svojej práce,
- riešiť špeciálnu edukačnú činnosť detí, žiakov podľa ŠVP,
- riešiť edukačnú prácu vo výchovných zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb,
- samostatne pracovať so žiakmi, ako aj s klientmi rôznej vekovej kategórie,
- aplikovať v sústave špeciálno-pedagogickej starostlivosti získané poznatky z pomocných a hraničných vied špeciálnej pedagogiky,

- vedieť diagnostikovať deti a podľa špeciálno-pedagogickej diagnózy plánovať a realizovať výchovu a rehabilitáciu pre dosiahnutie zlepšenia, stabilizácie postihnutých funkcií a pre rozvoj intaktných, nadpriemerných funkcií,
- analyzovať nadobudnuté diagnostické poznatky a aplikovať ich v preventívnej, intervenčnej a poradenskej praxi,
- analyzovať a hodnotiť správanie dieťaťa,
- uplatňovať vhodnú formu komunikácie s klientmi vrátane foriem augmentatívnej komunikácie,
- rozvíjať u svojich klientov potenciál schopností, postihnuté a narušené funkcie rehabilitovať adekvátnymi špeciálnymi metódami,
- ovládať špeciálne terapie a špeciálne metódy výchovnej práce,
- spolupracovať s rodičmi, poskytovať im pomoc a podporu vo výchove ich detí,
- spolupracovať s odborníkmi z výchovných, vzdelávacích, poradenských, zdravotníckych, sociálnych zariadení,
- analyzovať a hodnotiť špeciálnu edukačnú, rehabilitačnú činnosť svoju i kolegov,
- samostatne a tvorivo pracovať,
- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch a poraneniach,
- uplatňovať etické princípy správania a konaní,
- vytvoriť vecne, štylisticky, gramaticky správne písomnosti pracovného a osobného charakteru,
- vytvárať prostredie dôvery, bezpečia, optimizmu.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou, kreativitou,
- komunikatívnosťou, priateľskosťou, prosociálnym správaním,
- spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeraným sebahodnotením, sebadisciplínou,
- emocionálnou stabilitou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitnosťou, tvorivosťou,
- asertívnosťou, altruizmom,
- schopnosťou zvládať záťažové životné situácie,
- schopnosťou pracovať v tíme i samostatne.

UČEBNÝ PLÁN

7518 7 ŠPECIÁLNA PEDAGOGIKA

Škola (názov, adresa)	Pedagogická a sociálna akadémia Pedagógiai és Szociális Akadémia Komenského 12, 984 18 Lučenec		
Názov ŠkVP	75 Pedagogické vedy		
Kód a názov ŠVP	75 Pedagogické vedy		
Kód a názov študijného odboru	7518 7 špeciálna pedagogika		
Stupeň vzdelania	pomaturitné štúdium – ISCED 5B		
Dĺžka štúdia	2 roky		
Forma štúdia	špecializačné		
Druh školy	štátna		
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk		
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet konzultačných hodín v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Odborné predmety	180	150	330
cudzí jazyk c)	20	20	40
základy špeciálnej pedagogiky	25	20	45
základy inkluzívnej pedagogiky	10	15	25
psychopatológia a patopsychológia d)	20	20	40
patobiológia a zdravotná starostlivosť o postihnuté dieťa d)	25	10	35
sociálna patológia d)	15	10	25
neuroológia a psychiatria	15	10	25
foniatria	-	5	5
základy manažmentu	15	15	30
metodika telesných cvičení a pohybových hier zdravotne postihnutých a oslabených detí c)	15	10	25
metodiky edukačných činností postihnutých detí c)	20	10	30
seminár odbornej praxe	-	5	5
Voliteľné predmety	30	30	60
I. logopedická intervencia	10	10	20
psychopédia – terapie	10	10	20
etopédia – terapie	10	10	20
surdopédia – terapie	10	10	20
somatopédia – terapie	10	10	20
tyflopédia – terapie	10	10	20
pedagogika viacnásobne postihnutých – terapie	10	10	20
pedagogika nadaných – stimulačné programy	10	10	20
II. muzikoterapia	10	10	20
arteterapia	10	10	20
ergoterapia	10	10	20
dramatoterapia	10	10	20
Spolu	210	180	390

Poznámky k učebnému plánu:

- Stanovené počty konzultácií sú rozložené do dvoch polrokov školského roka rovnomerne. Konzultácie sa budú uskutočňovať podľa harmonogramu v piatok popoludní a v sobotu dopoludnia.
- Žiak si z blokov voliteľných predmetov zvolí v prvom ročníku tri predmety – z bloku I. dva predmety, z bloku II. jeden predmet. Vo zvolených predmetoch pokračuje aj v druhom ročníku.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasnej platnej legislatívy.
- Predmet má teoreticko-praktický charakter. Zastúpenie teoretického vzdelávania z celkového obsahu predmetu počas štúdia je cca 50%. Zastúpenie praktickej prípravy (formou cvičení) z celkového obsahu predmetu počas štúdia je cca 50%.

- e) Na záver každého polroka sa konajú skúšky zo všetkých vyučovacích predmetov vyučovaných v danom polroku. Skúšky sa konajú podľa osobitného harmonogramu, pričom žiak môže konať skúšky maximálne z troch predmetov počas jedného skúšobného dňa.
- f) Vyučujúci sú povinní zohľadňovať otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o životné prostredie.